

- ชื่อวิทยานิพนธ์ : การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา
ในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
- ผู้วิจัย : พระปลัดมนู รตนโชโต (ไตรยโชติ)
- ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)
- คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
- : ผศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม, พ.ม., พธ.บ., M.A., Ph.D. (Pol. Sc.)
 - : ผศ.ดร. เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ พธ.บ., M.A., Ph.D. (Pol. Sc.)
 - : อาจารย์ ดร. ยุทธนา ปรานีต พธ.บ., ร.บ., M.A., Ph.D. (Pol. Sc.)
- วันที่สำเร็จการศึกษา : ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ศึกษาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี (๒) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล และ (๓) ศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Study) จากพระสังฆาธิการ และพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จำนวน ๗๑ รูป โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นทั้งปลายปิดและปลายเปิด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบ ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่าง จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) และเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) คือ การวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ (Interview)

ผลการวิจัยพบว่า

๑. การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๙ รองลงมาได้แก่ ด้านบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๐ และ ด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๖ ตามลำดับ

๒. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่าสถานภาพส่วนบุคคล คือ ตำแหน่ง มีผลต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และ สถานภาพส่วนบุคคล คือ วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม มีผลต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนสถานภาพส่วนบุคคล คือ อายุ พรรษา และวุฒิการศึกษาสามัญ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามรายด้านของการวิจัย ดังนี้

๓.๑ ด้านวิชาการ : ควรสร้างศรัทธาแก่เยาวชนให้มองเห็นคุณค่าของหลักธรรมและวิชาการทางพระพุทธศาสนา, ควรจัดซื้อ จัดสร้าง สื่อการเรียนรู้ที่สามารถสร้างความสนใจแก่ผู้เรียนได้ และ ควรส่งเสริมให้พระสงฆ์ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ได้มีโอกาสเขียนแผนการสอนร่วมกับครูประจำการ

๓.๒ ด้านงบประมาณ : ควรสรรหางบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติม โดยอาจขอความสนับสนุนจากหน่วยงานราชการอื่น เช่น หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแก่เยาวชน หรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และ ควรระดมทุนเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้เครือข่ายของคณะสงฆ์ในระดับตำบลและอำเภอ ตามที่แต่ละโรงเรียนตั้งอยู่

๓.๓ ด้านบริหารงานบุคคล : ควรจัดครูพี่เลี้ยงประจำ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่พระสงฆ์ที่เข้าไปจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา และ ควรสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันของพระสงฆ์ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาของแต่ละโรงเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนนวัตกรรมทางการศึกษา

Thesis Title : The Participation of Sangha on Buddhist Subject Management in Schools, Banlad District, Phetchaburi Province
Researcher : Phrapalad Manu Ratanajoto (Traiyachot)
Degree : Master of Arts (Buddhist Management)
Thesis Supervisory Committee
: Asst. Prof. Dr.Surapon Suyaprom, B.A., M.A., Ph.D. (Pol. Sc.)
: Asst. Prof. Dr.Termsak Thong-in, B.A., M.A., Ph.D. (Pol. Sc.)
: Dr.Yuttana Praneet, B.A., M.A., Ph.D. (Pol. Sc.)
Date of Graduation : 5 November 2012

ABSTRACT

This research is aimed to 1) study the participation of sangha on Buddhist subject management in schools, Banlad district, Phetchaburi province, 2) compare the participation of sangha on Buddhist subject management in schools, Banlad district, Phetchaburi province with different personal status, and 3) examine the problems, obstacles and suggestions in development the participation of sangha on Buddhist subject management in schools, Banlad district, Phetchaburi province. The research method is Mixed Research, quantitative research field study with sangha administrators and moralistic monks in schools, Banlad district, Phetchaburi province - totaling 71. The tool for collecting data was as the questionnaire is both closed and open-ended. The Researcher used in data analysis were the frequency, percentage (%), mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), test the hypothesis by testing the value t-test and F-test, one way analysis of variance and least significant difference or LSD. And, qualitative research is the analysis of documents and interviews.

The findings of this research are as follows:

1. The participation of sangha on Buddhist subject management in schools, Banlad district, Phetchaburi province was found that overall in high level at mean of 3.62, when considering the separation aspects high level all aspect, the aspects that has the most value include academic at mean of 3.69, sequence followed include the administrative personnel at mean of 3.60, and the budget at mean of 3.56, respectively.

2. The comparison the participation of sangha on Buddhist subject management in schools, Banlad district, Phetchaburi province with different personal status was found that the personal status the position has results the significantly different at the 0.01 level, and Pali education has results the significantly different at the 0.05 level - this match the hypothesis. Those personal statuses are age, years of being monk, and general education level has results not different - this does not match the hypothesis.

3. The suggestions and guideline in development the participation of sangha on Buddhist subject management in schools, Banlad district, Phetchaburi province by aspects of the study.

3.1 The academic: should be the youth believe that the values of Dhamma principles and Buddhist academic, should create learning materials to that interest students, and should be monks take part in a plan to teach Buddhism along with teachers.

3.2 The budget: should be additional funding provided by request to other government agencies involved in the education of youth or entities involved in the propagation of Buddhism, and should increase funding for the study of Buddhism by the sangha of the sub-district and district level by the school area.

3.3 The administrative personnel: should has the teacher escorts to facilitate for the monks in teaching Buddhism, and should work together to create a network of monks who were involved in the Buddhist study of the schools, to share the innovation of education.